

Region Hovedstaden

**Status for Region Hovedstadens større
hospitalsbyggerier**

REGION

December 2016

Region Hovedstaden

Status for Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier

Baggrund

Region Hovedstaden bygger i disse år om og til på en lang række hospitaler, og denne statusrapport indeholder en samlet rapportering for Region Hovedstadens større hospitalsbyggeprojekter.

En del af byggerierne er såkaldte kvalitetsfondsbyggerier, som delvist finansieres af den statslige kvalitetsfond, som blev oprettet i 2008. I Region Hovedstaden omfatter kvalitetsfondsbyggerierne Det Nye Rigshospital, Nyt Hospital Herlev, Ny Retspsykiatri Sct. Hans, Nyt Hospital Hvidovre, Nyt Hospital Nordsjælland og Nyt Hospital Bispebjerg. Region Hovedstaden har modtaget endeligt tilsagn til alle disse byggerier, og det samlede tilsagn udgør 12,9 mia. kr., hvoraf regionens egenfinansiering udgør ca. 40 pct., svarende til 5,17 mia. kr. Alle beløb i rapporten er opgjort i 2009-p/l, hvor intet andet er nævnt.

Foruden kvalitetsfondsbyggerierne indeholder rapporten en status på følgende byggerier, som ikke finansieres af kvalitetsfondsmidler: Byggeriet af et nyt neurorehabiliteringshus på Glostrup Hospital, nybyggeriet til psykiatrien på Bispebjerg-matriklen samt de to regionale sterilcentraler på hhv. Rigshospitalet og Herlev Hospital. Som noget nyt indeholder rapporten også en status på byggeriet af Steno Diabetes Center Copenhagen ved Herlev Hospital og på byggeriet af det nye hospital for børn, unge og fødende ved Rigshospitalet.

Endvidere indeholder rapporten en status for arbejdet i de politiske følgegrupper, der er nedsat til hvert byggeprojekt. Endelig orienterer rapporten også om de regionale tiltag mhp. at sikre videndeling mellem byggeprojekterne.

Det Nye Rigshospital

Kort om projektet

Kvalitetsfondsbyggeriet på Rigshospitalet omfatter opførelse af et byggeri på hjørnet af matriklen mod Blegdamsvej og Frederik V's Vej på ca. 54.700 m² - den såkaldte Nordfløj. I bygningen placeres HovedOrtoCentret og Neurocentrets 203 senge, 33 operationsstuer og støttfunktioner samt ambulatoriefunktioner for HovedOrtoCentret. Derudover er der opført et byggeri ved siden af Rockefellerkomplekset på ca. 8.000 m² ud mod Amorparken. Denne bygning indeholder patienthotel med 74 senge samt Rigshospitalets administration. Endelig er der opført et parkeringshus med 650 P-pladser beliggende på hjørnet af matriklen ved Frederik V's Vej og Edel Sauntes Allé. Parkeringshuset er fremtidssikret, så der er mulighed for senere at gennemføre en udvidelse til i alt 1.000 P-pladser.

Projektet har et budget på 1,85 mia. kr. Herudover er der et selvstændigt budget på i alt 513 mio. kr. (2014-p/1) til Regional Sterilcentral Rigshospitalet.

Det nye parkeringshus blev ibrugtaget den 15. juli 2015, og patienthotel og administrationsbygning blev indviet den 21. august 2015. For Nordfløjen var der byggestart primo 2015 med forventet aflevering fra entreprenøren maj 2018 og forventet ibrugtagning for patienter i februar 2019.

Bygherrerådgiver: Niras A/S.

Totalrådgiver: aarhus arkitekterne A/S med underrådgivere 3XN, Nickl & Partner, Grøntmij og Arkitekt Kristine Jensens Tegnesteue.

Status og nyere politiske beslutninger

Hovedprojekteringen af Nordfløjen blev afsluttet primo 2014, hvorefter Nordfløjen blev udbudt i syv storentrepriser. Der er gennemført udbud og licitation for seks af de syv entrepriser, idet landskab og terræn planlægges udbudt umiddelbart før udførelse af disse arbejder.

Projektet er fortsat præget af væsentlige uenigheder mellem projektledelsen og råhusentreprenøren om tidsrelaterede krav og ekstraarbejder, der ikke er godkendt af projektledelsen. Projektet er på nuværende tidspunkt forsinket med fire måneder. Den politiske følgegruppe blev skriftligt orienteret om sagen den 13. september 2016, og samme dag blev forretningsudvalget orienteret om den verserende tvist på forretningsudvalgets møde.

Den aktuelle status er, at entreprenøren den 5. oktober 2016 har indgivet et klageskrift til Voldgiftsnævnet, hvilket kan være indledningen til en egentlig voldgiftsag. Voldgiftsnævnet har fastsat frist for svarskrift til den 20. december 2016.

Projektet er kommet under skærpet tilsyn af Sundheds- og Ældreministeriet fra den 1. oktober 2016, da ministeriet på baggrund af tidligere fremsendte kvartalsrapporter vurderer, at der er større potentiel risiko for, at projektet ikke kan realiseres inden for den bevilgede ramme. Administrationen er enig i denne vurdering.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte i maj 2016 en fornyelse af den eksisterende bevilling til anskaffelse af it- og medico-apparatur.
- Det Nye Rigshospital har i april 2014 fået godkendt sin udbetalingsanmodning af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Regionsrådet har efterfølgende, siden juni 2014, fået forelagt sager om kvartalsrapportering af fremdriften for kvalitetsfondsbyggeriet på Rigshospitalet.
- Regionsrådet godkendte den 17. december 2013 projektforslaget for Nordfløjen med et tilpasset areal på 54.700 m².
- Regionsrådet godkendte den 18. juni 2013 projektforslaget for patienthotel/administrationsbygning og for parkeringshuset.
- Regionsrådet besluttede den 26. april 2011 at godkende konkurrencebetingelserne i en projektkonkurrence med efterfølgende udbud med forhandling.
- Regionsrådet godkendte på mødet den 26. april 2011 et revideret byggeprogram og ansøgning til ekspertpanelet.
- Regionsrådet godkendte på mødet den 1. februar 2011 byggeprogram og ansøgning til ekspertpanelet. Ansøgningen blev ikke godkendt af ekspertpanelet, idet ekspertpanelets forudsætninger ikke var opfyldt i tilstrækkelig grad.
- Regionsrådet godkendte på mødet den 23. marts 2010 et idéoplæg for udbygningsplanen for Rigshospitalet.

Regional Sterilcentral Rigshospitalet

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Rigshospitalet skal betjene Rigshospitalet samt Frederiksberg og Bispebjerg Hospital. Sterilcentralen dimensioneres med en kapacitet på ca. halvdelen af regionens behov. Sterilcentralen etableres med godsterminal og placeres ved det nye parkeringshus. Byggeriet styres af projektorganisationen for Det Nye Rigshospital og samarbejder med Regional Sterilcentral Herlev.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 359 mio. kr. (2014-p/1), som finansieres af Region Hovedstaden. Rammen er i forbindelse med budgetforliget for 2014 forhøjet med 154 mio. kr. (2014-p/1), så der kan bygges en fuldautomatisk sterilcentral. Den øgede automatisering vil bidrage til et bedre arbejdsmiljø og indebære større effektiviseringsmuligheder. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne finansieres via leasing, og at anlægsrammen reduceres tilsvarende.

I henhold til den nuværende tidsplan skal projektet være klar til aflevering fra entreprenøren i august 2017 og klar til ibrugtagning i april 2018. Den mellemtilværende tid anvendes til indbygning, indkøring og validering af udstyr.

Totalrådgiver: Alectia med underrådgivere C.F. Møller og Teknologisk Institut.

Status og nyere politiske beslutninger

Licitationsresultatet på bygningsdelen af Regional Sterilcentral Rigshospitalet var inden for det afsatte budget, og der blev indgået endelige kontrakter med entreprenørerne i slutningen af november 2015. Byggeriet er nu under udførelse. Sammen med Regional Sterilcentral Herlev er der afholdt fællesudbud af udstyr for dampautoklaver, taktvaskemaskiner, kabinetvaskemaskiner og lavtemperaturautoklaver. Fællesudbuddet resulterede i priser under det budgetterede. I takt med byggeriets fremdrift og på baggrund af kompleksiteten i projektet er reserveerne i stigende omfang kommet under pres. Administrationen har derfor intensiveret dialogen med projekterne mhp. den økonomiske styring og mulige reaktionsmuligheder.

Projektet har en forventet forsinkelse på ca. 3 måneder, hvilket skyldes en ændret byggerytme for råhuset samt en skønssag om en mulig underminering af en tekniktunnel. Sterilcentralen forventes dog stadig at være klar rettidigt til at kunne betjene de nye bygninger. Projektet arbejder på en revideret arbejdstidsplan og kontraktidsplan, som forventes klar ultimo 2016.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte i maj 2016 en fornyelse af den eksisterende bevilling til bygherreomkostninger samt en ny investeringsbevilling til indkøb af bygherreanskaffelser.
- Regionsrådet godkendte den 14. april 2015, at der anskaffes teknisk apparatur og udstyr samt IT-systemer til installation i sterilcentralen ved Rigshospitalet til en samlet værdi af 163,8 mio. kr. ved leasingfinansiering.
- Regionsrådet godkendte den 16. december 2014 projektforslaget for sterilcentralen på Rigshospitalet og godkendte i samme omgang investeringsbevillingen til selve opførelsen af sterilcentralen.
- Forretningsudvalget blev den 29. januar 2013 orienteret om vinderen af totalrådgiverudbuddet.

- Regionsrådet godkendte den 18. september 2012 placeringen af Regional Sterilcentral 1 på Rigshospitalet samt tildelingskriterierne for udbuddet af totalrådgivning.

Hospital for Børn, Unge og Fødende

Kort om projektet

Region Hovedstaden, Rigshospitalet og Ole Kirk's Fond er den 15. juni 2016 gået sammen i et partnerskab om et hospitalsbyggeri til børn, unge, fødende og deres familier. Projektet omfatter 58.000 m² nybyggeri på Rigshospitalets matrikel. I denne bygning samles al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende, som i dag foregår spredt i forskellige bygninger på Rigshospitalets matrikel. Bygningen skal rumme 179 senge til børn og unge, 43 senge til voksne, 15 operationsstuer og 14 fødestuer. Hertil kommer en række opvågningspladser, daghospitalspladser til børn og unge, ambulatorierum til hhv. børn og unge og til voksne samt en almen og nuklear diagnostisk enhed.

Byggeriet skal understøtte, at Rigshospitalet bliver et internationalt kraftcenter inden for behandling til børn, unge, fødende og deres familier. Alle forløb og funktioner skal tilrettelægges, så børn og forældre flyttes mindst muligt. Derudover skaber det nye hospitalsbyggeri rammerne for, at familier får mulighed for at være sammen som familie og have en så almindelig og tryk hverdag som muligt.

Byggeriet har et samlet budget på 2,6 mia. kr., hvoraf Ole Kirk's Fond donerer 0,6 milliarder kr., mens regionsrådet har bevilliget 1,4 mia. kr. Projektledelsen arbejder videre med at finde de sidste 0,6 mia. kr. via fonde. Selve byggeriet igangsættes i 2020, og bygningen forventes klar til indflytning og ibrugtagning i 2024.

Status og nyere politiske beslutninger

Der er i juni 2016 igangsat en tofaset projektkonkurrence, hvor første fase er en projektkonkurrence og anden fase er en forhandlingsfase. Projektet har afsluttet prækvalifikationsfasen og er aktuelt i konkurrencens fase 1, og bedømmelsen foregår i januar-marts 2017. Den endelige vinder af projektkonkurrencen forventes offentliggjort i august 2017. Der er desuden nedsat en politisk følgegruppe, som havde sit første møde den 19. august 2016. Næste møde i den politiske følgegruppe holdes den 6. januar 2017.

Nyt Hospital Herlev

Kort om projektet

Kvalitetsfundsbyggeriet på Herlev Hospital omfatter opførelsen af en Kvinde-barn-bygning¹ og en akutmodtagelse. Byggeriet udgør ca. 56.600 m² og

---

¹ Projektet arbejder på at finde et andet navn til bygningen.

placeres syd for de eksisterende hospitalsbygninger. Kvinde-barn-bygningen skal tilbyde rolige, moderne og familieorienterede rammer og får en sengekapa- citet på 388 senge. Desuden udvides servicebygningen med 6.200 m², kapellet med 110 m² og centrale teknik- og forsyningsanlæg opgraderes. Desuden er et spildevandsanlæg på 530 m² ibrugtaget. Endvidere etableres omkring 900 nye P-pladser i en kombination af P-pladser i parkeringshus og i terræn. Projektet omfatter ligeledes medicoteknik, it og inventar, herunder AGV-teknologi (automated guided vehicles), samt tværgående emner såsom byggeledelse og bygherrens administration, ledelse og bygherrerådgivning. Endelig omfatter projektet køb og istandsættelse af en eksisterende bygning, Arkaden (den tidligere sygeplejeskole), til administration, forskning mv.

Projektet har et samlet budget på 2,250 mia. kr. Dertil kommer en udvidelse i investeringsbudgettet på 40 mio. kr., svarende til projektets andel af energilå- nepuljen.

Nyt Hospital Herlev har endvidere modtaget donation på 8 mio. kr. til etable- ring af en selvstændig bygning til Center for Fordybelse og Tro.

Akutmodtagelsen og Kvinde-barn-bygningen afleveres fra entreprenørerne ultimo 2018 og forventes klar til at modtage patienter i andet halvår 2019. P- huset forventes ibrugtaget i 4. kvartal 2017. Ud- og ombygning af Service- bygningen pågår, og denne bygning forventes også klar til brug i løbet af 4. kvartal 2017.

Udbud af it, medicoteknik og løst inventar sker først senere i byggeperioden, så man sikrer, at den nyeste teknologi anvendes.

Bygherrerådgiver: Niras A/S og aarhus arkitekterne A/S.

Totalrådgiver for Kvinde-barn-bygningen mv.: Et konsortium med Henning Larsen Architects A/S, Friis og Moltke A/S, Orbicon A/S, NNE Pharmaplan A/S og Norconsult A/S med underrådgivere Brunsgaard & Lauersen Arkitek- ter ApS og SLA A/S.

Totalrådgiver for servicebygning og kapel: Alectia A/S og C.F. Møller.

Status og nyere politiske beslutninger

Nyt Hospital Herlev har påbegyndt arbejdet med råhuset for nybyggeriet. Råhuset forventes færdigt i januar 2017, hvorefter facadeentreprenøren påbe- gynder sit arbejde. I forhold til den overordnede tidsplan er der samlet set en forsinkelse på ca. 6 måneder, der primært skyldes en ekstra granskning af hovedprojektet inden klargøring til udbud i april 2015. Forsinkelsen forven- tes ikke at have de store konsekvenser i forbindelse med hospitalsplanlæg- ningen, da hovedparten af de funktioner, der skal samles på Herlev Hospital, er flyttet dertil på nuværende tidspunkt.

Servicebygningens tilbygning, hvor bl.a. Klinisk Mikrobiologisk Afdeling skal samles, er afleveret den 31. august 2016, og mangeludbedring på- går. Indflytningen af Klinisk Mikrobiologisk Afdeling i den nye tilbygning

tager dog længere tid end først antaget, da man under flytningen skal oprettholde fuld produktion i afdelingen. Klinisk Mikrobiologisk Afdeling flytter ind i 1. kvartal 2017. Center for IT og Medico på Herlev Hospital, som også skal flytte ind i servicebygningen, vil kunne flytte som planlagt.

Projektorganisationen oplyser samtidig, at brugernes ønsker og behov i forbindelse med ombygningen har ændret sig siden den første projektering. Det er derfor blevet besluttet, at man benytter tiden inden opstart af ombygningsprojektet til at gennemgå projektet igen. Ombygningsprojektet blev udbudt samtidig med tilbygningen, hvorfor entreprisopstarten udsættes. Projektorganisationen på Nyt Hospital Herlev har derfor valgt at formindske omfanget af entreprisen vedrørende el, ventilation og VVS, således at de ikke deltager i ombygningen af servicebygningen. Entreprenøren har varslet krav om erstatning for mistet dækningsbidrag, hvilket har været forventet. Det endelige omfang af kravet er dog endnu ukendt. Ændringen håndteres i tæt samarbejde med Kammeradvokaten. Grundet en ny projektering bliver opstart af ombygningen forsinket, men projektet bliver mindre omfangsrigt end først antaget, og den forventede slutdato ændres derfor ikke. Selve sammenbygningen med den regionale sterilcentral forventes færdig i begyndelsen af 2019.

P-huset er i november 2016 sendt i udbud som en totalentreprise med fast budget.

Center for Fordybelse og Tro skal genudbydes grundet for højt licitationsresultat.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet har på mødet den 4. februar 2014 godkendt projektforslag for akutmodtagelse og Kvinde-barn-bygning samt projektforslag for servicebygningen og kapellet for Nyt Hospital Herlev.
- For at give Nyt Hospital Herlev fleksibilitet i økonomisk styring og dermed sikkerhed i styringen og udførelsen af byggeriet, har regionsrådet på mødet den 4. februar 2014 givet en samlet bevilling på 2.027,2 mio. kr. til gennemførelse og færdiggørelse af det samlede projekt.
- Regionsrådet har på mødet den 4. februar 2014 godkendt en investeringsbevilling på 8 mio. kr., som Herlev Hospital modtager som donation fra A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene formål til etablering af Center for Fordybelse og Tro. Projektet er planlagt som en mindre, selvstændig bygning på ca. 300 m², fordelt på tre rum, som opføres i forbindelse med kvalitetsfondsprojektet.
- Regionsrådet godkendte den 15. november 2011 byggeprogram og styringsmanual samt ansøgning til regeringens ekspertpanel.

Regional Sterilcentral Herlev

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Herlev skal betjene Herlev og Gentofte Hospital, Amager og Hvidovre Hospital, samt Nordsjællands Hospital. Sterilcentralen dimensioneres med en kapacitet, der kan varetage godt halvdelen af regionens behov. Den etableres med godsterminal og placeres i forbindelse med servicebygningen på den nord-vestlige del af hospitalets matrikel. Byggeriet styres af projektorganisationen for Nyt Hospital Herlev og der er et tæt samarbejde med Regional Sterilcentral Rigshospitalet. Regional Sterilcentral Herlev forventes afleveret fra entreprenørerne ultimo 2017 og ibrugtaget ultimo 2018, med fuld drift medio 2019. Den mellemliggende periode anvendes til indbygning, indkøring og validering af udstyr.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 353 mio. kr. (2013-p/l), som finansieres af Region Hovedstaden. Rammen er forhøjet med 110 mio.kr. (2014 p/l) i forbindelse med budgetforliget for 2014, således at der kan bygges en fuldautomatisk sterilcentral. Hertil kommer et bidrag fra kvalitetsfundsprojektet på ca. 25 mio. kr. til etablering af forsynings- og transportinfrastruktur. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne finansieres via leasing, og at anlægsrammen reduceres tilsvarende, hvorfor anlægsrammen blev reduceret med 188,4 mio. kr. Den samlede anlægsbevilling til etablering af Regional Sterilcentral Herlev udgør således 300 mio. kr. (2013-p/l), mens leasingramme til anskaffelse af teknisk apparatur udgør 188 mio. kr. (2013-p/l).

Status og nyere politiske beslutninger

Udførelse af råhusentreprise blev opstartet primo november 2015 og forløber planmæssigt. Projektets reserve til uforudsete udgifter er under pres, da det er nødvendigt at etablere et sprinklerbassin i tilknytning til byggeriet, og da ekstraarbejder i forbindelse med råhusarbejder er belastet af blandt andet en skjult kloak i byggefeltet. Administrationen følger derfor projektet tæt. Samarbejde om fællesanskaffelserne med Regional Sterilcentral Rigshospitalet forløber planmæssigt. For så vidt angår tidsplanen, er der en forsinkelse på ca. 6 måneder i forhold til udbudstidsplanen, men sterilcentralen vil dog stadig være klar i god tid til at betjene de nye bygninger.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 14. april 2015, at der anskaffes teknisk apparatur og udstyr, samt IT-systemer til installation i sterilcentralen ved Herlev til en samlet værdi af 188,4 mio. kr. ved leasingfinansiering.
- Regionsrådet godkendte på mødet den 10. marts 2015 projektforslaget for Regional Sterilcentral Herlev. Samtidig blev der godkendt en udførelsesbevilling på 152,3 mio. kr. til anlægsarbejder.

- Forretningsudvalget blev på mødet den 28. januar 2014 orienteret om valg af totalrådgiver for regional sterilcentral Herlev. Vinderen blev Alectia A/S med C.F. Møller som underrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 23. oktober 2012 placering af Regional Sterilcentral 2 på Herlev Hospital.

Steno Diabetes Center Copenhagen

Kort om projektet

Region Hovedstaden og Novo Nordisk Fonden besluttede i efteråret 2015 at samarbejde om et markant løft af diabetesindsatsen – et nyt Steno Diabetes Center, der etableres ved Herlev Hospital. Centeret, der er en specialklinik, skal fungere som et behandlings-, sundhedsfremme-, forsknings- og videnscenter for patienter og pårørende og for kommuner og almen praksis. Centeret skal desuden være omdrejningspunkt for et nationalt og internationalt forskningssamarbejde.

Patientbehandlingen på Steno Diabetes Center Copenhagen vil altovervejende være ambulant, og kapaciteten vil i 2021 omfatte ca. 12.000 patienter årligt, svarende til 60.000 besøg. Overnattende patienter vil kun finde sted i forbindelse med forsøg. Det forventes, at centeret skal have ca. 360 ansatte. Centerets behandling og forskning vil omfatte både børn og voksne, og alle læger i såvel Region Hovedstaden som Region Sjælland skal kunne henvise patienter til centeret. Foruden behandlings- og forskningsfaciliteter skal centeret bl.a. rumme motions- og undervisningsfaciliteter samt et ”Food-Lab”, der anvendes til bl.a. kostvejledning og undervisning i fx kulhydrattælling.

Steno Diabetes Center Copenhagen bygges på det område, hvor Arkaden er i dag. Arkaden nedrives, og dens funktioner (hospitalets administration og stabsfunktioner) flyttes til andre lokaler. Den nye bygning bliver på maksimalt 18.000 m².

Byggeriet udføres i perioden 2018-2020, og udgiften til byggeriet udgør ca. 700 mio. kr., som finansieres af Novo Nordisk Fonden.

Status og seneste politiske beslutninger

I maj 2016 tiltrådte regionsrådet og Novo Nordisk Fondens bestyrelse en drejebog samt en række bevillingsaftaler for etableringen og finansieringen af Steno Diabetes Center Copenhagen. Det blev endvidere besluttet, at den politiske følgegruppe for kvalitetsfondsbyggeriet Nyt Hospital Herlev tillige fungerer som følgegruppe for opførelse af den nye bygning til Steno Diabetes Center Copenhagen, samt at følgegruppen udpeger sine repræsentanter i dommerkomitéen for projektkonkurrencen. Regionsrådet godkendte samtidig, at koncerndirektionen af hensyn til tidsplanen for byggeriet bemyndiges til at godkende konkurrenceprogrammet for byggeriet. Regionsrådet har i forbindelse med regionsrådsmødet den 17. maj 2016 fået en mundtlig orientering om indholdet af konkurrenceprogrammet. Projektkonkurrencen er afsluttet, og vinderen af konkurrencen offentliggøres den 20. december 2016.

Nyt Hospital Hvidovre

Kort om projektet

Kvalitetsfondsprojektet på Hvidovre Hospital er opdelt i tre delprojekter: Nybyggeri (ca. 32.000 m², ca. 940 mio.kr.), ombygninger i ambulatorieetagen (sammenlægning og ombygning af afdelinger, ca. 285 mio. kr.) og ombygning af sengestuer (herunder nye patientmodtagelser og delvis modernisering, ca. 245 mio. kr.).

Nybyggeriet vedrører etablering af en ny akutmodtagelse, børneafdeling (sengeafsnit og ambulatorium), neonatal afdeling, kardiologisk afdeling (sengeafsnit og ambulatorium), obstetrisk afdeling samt øvrige funktioner, herunder kontorer, indgangs- og forbindelsesparker og en parkeringskælder. Nybyggeriet omfatter etablering af 252 senge, hvoraf 21 senge betegnes som undersøgelsesrum men også kan benyttes som énsengsstuer.

Ombygningen understøtter en samling af specialer og funktioner gennem renovering og udvidelse af ambulatorier. Patientmodtagelser i de nye samlede funktioner er en vigtig del af projektet. Ombygning af sengestuer og sengeafsnit vil skabe bedre patientkomfort og bedre hygiejne ved ombygning af firesengsstuer til én- og tosenngsstuer. Sengestuerne vil blive brugt som tosenngsstuer frem til nybyggeriet står færdigt. Herefter vil de blive benyttet som énsengsstuer.

Projektet har et samlet budget på 1,45 mia. kr. (2009 p/l). Dertil kommer en udvidelse i investeringsbudgettet på 20 mio. kr., svarende til projektets andel af energilånepuljen.

Nybyggeriet forventes udført fra primo 2017 til udgangen 2019, med forventet ibrugtagning for patienter medio 2020. Ombygningen af det eksisterende hospitals ambulatorieetage (rokadeplanen) er af hensyn til den daglige drift opdelt i flere etaper og udføres fra april 2013 til december 2018 og i 2019-2020, idet den sidste etape først kan udføres efter udflytningen til nybyggeriet. Ombygning af sengestuer (sengebygningerne) gennemføres i forskellig takt fra 2015 og frem til 2020, efter afslutningen af nybyggeriet. Ombygningen af patientmodtagelser og sengestuer søges løbende fremrykket. Efter udflytningen vil der være mindre ombygningsarbejder, der skal gennemføres, efter at de berørte afdelinger er flyttet til nybyggeriet.

Bygherrerådgiver: COWI A/S.

Totalrådgiver for nybyggeriet: aarhus arkitekterne og Schmidt Hammer Lassen architects med Royal Haskoning DHV (NL), Kragh & Berglund Landskabsarkitektur og Urban Design og Søren Jensen Rådgivende Ingeniørfirma A/S som underrådgivere.

Totalrådgiver for ombygningerne: CFM og MOE.

Status og nyere politiske beslutninger

Efter regionsrådets godkendelse af projektforslaget for nybyggeriet den 17. maj 2016 pågår nu hovedprojekt og klargøring af udbud for nybyggeriet. Dette forventes afsluttet i 2016. Herefter påbegyndes fremskudt udbud på jordarbejder samt byggeplads ultimo 2016 og den store samlede licitation primo 2017. For råhusentreprisen er der valgt udbud med forhandling, som påbegyndes ultimo 2016 og afsluttes i andet kvartal 2017, hvilket grundet formen tager længere tid end først antaget. Ændringen er indarbejdet i hovedtidsplanen og har ikke konsekvens for afleveringsdatoen. Der afholdes første spadestik for nybyggeriet den 21. februar 2017.

For nybyggeriet er kælderetagen fjernet, da undersøgelser har vist et sekundært vandspejl samt højere grundvandsspejl end først antaget. Dette forårsager, at der i stedet for en forlængelse af det eksisterende Von Roll transportanlæg indkøbes AGV'er til betjening af nybyggeriet. Løsningen er omkostningsneutral og har ikke konsekvenser for patientnære områder.

Ombygningsarbejder pågår i både ambulatorieetagen og i sengeafsnit.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 17. maj 2016 projektforslag for nybyggeriet på Nyt Hospital Hvidovre.
- Regionsrådet godkendte den 16. juni 2015 dispositionsforslaget for nybyggeriet på Nyt Hospital Hvidovre.
- Regionsrådet godkendte den 3. februar igangsættelse af ombygningen af sengestuer (nuværende fire-sengsstuer ombygges til en og to-sengs patientværelser)
- Regionsrådet godkendte den 29. oktober 2013 kontraktindgåelsen om nybyggeriet.
- Regionsrådet godkendte den 25. september 2012 ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel, konkurrenceprogrammet og nedsættelse af en bedømmelseskomité.
- Regionsrådet godkendte den 2. februar 2010 idé- og programoplæg for udbygning af Nyt Hospital Hvidovre.

Ny Retspsykiatri Sct. Hans

Kort om projektet

Kvalitetsfundsbyggeriet Ny Retspsykiatri Sct. Hans omfatter et nybyggeri på ca. 21.000 m² med 126 retspsykiatriske sengepladser fordelt på fire sengeenheder med alle dertil hørende støttestrukturer, tekniske faciliteter, personalefaciliteter, kontorer, ankomstarealer, besøgsfaciliteter og indendørs og uden-

dørs aktivitetsområder. Nybyggeriet indrettes med enestuer og opføres på østdelen af matriklen på Psykiatrisk Center Sct. Hans i Roskilde.

Projektet har et samlet budget på 550 mio. kr. Denne ramme er udvidet med 12 mio. kr. svarende til det forventede låneoptag fra energilånepuljen til at opfylde bygningsklasse 2020.

Projektet forventes afleveret fra entreprenøren medio 2020 og klar til at modtage patienter ultimo 2020.

Bygherrerådgiver: Niras A/S.

Totalrådgiver: KHR arkitekter A/S med Rubow Arkitekter A/S, Oluf Jørgensen A/S Rådgivende Ingeniører, Spangenberg & Madsen Rådgivende Ingeniører A/S og Opland Aps Landskabsarkitekter mdl. som underrådgivere.

Status og nyere politiske beslutninger

Projektforslaget blev godkendt af regionsrådet i den 11. oktober 2016. Hovedprojektet og myndighedsbehandling er nu under udarbejdelse med henblik på licitation ultimo 2017.

I forhold til den oprindelige tidsplan vil projektet samlet have en forsinkelse på ca. 3 år. Forsinkelsen skyldes først og fremmest de langstrakte forhandlinger med Roskilde Kommune om lokalplansindhold, der har medført en forsinkelse på 2½ år. Den resterende forsinkelse på et halvt år relaterer sig til afrundingen af dispositionsforslag og indarbejdelse af krav, som kommunen har stillet til projektet.

Der er opnået enighed om projektet med Roskilde Kommune, og lokalplanen blev vedtaget i kommunen ultimo september 2016. Der er efterfølgende indsendt ansøgning til Roskilde Kommune om byggetilladelse. Der er i alt fire bygninger på byggefeltet, som skal nedrives, før nybyggeriet kan påbegyndes. To bygninger er allerede revet ned i 1. halvår 2016. Der påbegyndes nedrivning af de sidste to bygninger i 2. og 3. kvartal 2017.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 2. februar 2016 dispositionsforslaget.
- Regionsrådet godkendte den 18. juni 2013 indgåelse af kontrakt med den vindende totalrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 21. august 2012 konkurrenceprogrammet for projektkonkurrencen, og der er efterfølgende blevet igangsat en projektkonkurrence i to faser.
- Regionsrådet besluttede den 10. april 2012 at godkende byggeprogrammet, den foreslåede udbudsform og vurderingskriterier, nedsættelse af en bedømmelseskomité samt ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel.

- Regionsrådet besluttede den 13. december 2011 at godkende et revideret idéoplæg. Det nye idéoplæg indeholdt rammerne for realisering af en nybygget retspsykiatrisk afdeling med 126 sengepladser på den østlige del af Psykiatrisk Center Sct. Hans.
- Regionsrådet besluttede den 25. maj 2010 at godkende idéoplæg for realisering af en nybygget psykiatrisk afdeling med 80 sengepladser og for ombygning af Platan- og Kastanjehus på Psykiatrisk Center Sct. Hans, samt at godkende ansøgning til regeringens ekspertpanel.

Nyt Hospital Nordsjælland

Kort om projektet

Nyt Hospital Nordsjælland adskiller sig fra Region Hovedstadens øvrige kvalitetsfundsbyggerier ved at være et barmarksprojekt. Der skal således bygges et helt nyt hospital, som opføres ved Overdrevsvejen i Hillerød.

Nyt Hospital Nordsjælland bliver akuthospital for planlægningsområde Nord og dermed for ca. 312.000 borgere. Hospitalet skal indeholde en akutmodtagelse, kirurgi, ortopædkirurgi, intern medicin, neurologi, onkologi og palliativ behandling af både akutte og elektive patienter. Byggeriet har en arealramme på 112.500 m² og opføres – i henhold til det endelige tilsagn om kvalitetsfondsmidler - uden produktionskøkken. På det nye hospital vil der være 570 senge, 105 ambulatorierum og 24 operationsstuer.

Projektet har et samlet budget på 3,88 mia. kr. Hertil kommer 72 mio. kr. i forventet låneoptag fra energilånepuljen til opfyldelse af krav i bygningsklasse 2020.

Byggeriet forventes igangsat i medio 2018 med aflevering fra entreprenøren ultimo 2021. Herefter gøres hospitalet parat til, at patienter og personale kan tage det i brug. Der er konstateret en forsinkelse på ca. 8 måneder, der dels skyldes en forventning om en længere udbudsproces end først planlagt på grund af den nye udbudslov, der trådte i kraft 1. januar 2016. Og dels skyldes arbejdet med konsolideringen af dispositionsforslaget. Forsinkelsen forventes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Bygherrerådgiver: Cowi A/S.

Totalrådgiver: Rådgiverteam bestående af Herzog og De Meuron, Basel Ltd. Og Wilhelm Lauritzen Arkitekter A/S med Rambøll UK, MOE ingeniører, Rambøll Management Consulting, Aecom og Veigand Maagøe som underrådgivere.

Status og nyere politiske beslutninger

Efter konsolideringen af dispositionsforslaget, som blev godkendt i regionsrådet i juni 2016, er projektet gået i gang med at udarbejde projektforslag, som forventes forelagt til godkendelse i regionsrådet i maj 2017.

Arbejdet med lokalplan og miljørapport (VVM-redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet) og miljøvurdering af lokalplan) forløber planmæssigt. Hillerød Byråd har på sit møde den 26. oktober 2016 godkendt lokalplan og miljørapport.

Arbejdet med arealerhvervelse er påbegyndt i 2015, og primo juni 2016 har de private lodsejere fået tilsendt tilbud om frivillige aftaler om afståelse af arealerne til en pris på niveau med det forventede erstatningsniveau ved ekspropriation. Lodsejerne har efterfølgende afgivet svar på tilbud, og Nyt Hospital Nordsjælland har primo oktober 2016 fremsendt nyt tilbud. Sidste frist for lodsejernes besvarelse af det endelige tilbud var den 21. oktober 2016. Fire ud af de i alt seks lodsejere har godkendt at ville indgå en frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår. De to resterende lodsejere har afvist det endelige tilbud fra Nyt Hospital Nordsjælland, og der vil derfor blive fremsendt anmodning til Hillerød Kommune om igangsættelse af ekspropriering med forventet start primo januar 2017. Der skal endvidere indledes drøftelser med Hillerød Kommune om køb af kommunens del af grundstykket. Efter arealerhvervelsen kan de sidste arkæologiske udgravninger på byggegrunden afsluttes, idet de arealer, der endnu ikke er undersøgt, er beboede områder.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet har på mødet den 14. juni 2016 godkendt dispositionsforslag og igangsættelse af arbejdet med projektforslag.
- Regionsrådet har på mødet den 16. juni 2015 godkendt byggeprogram og igangsættelse af arbejdet med dispositionsforslag.
- Regionsrådet har på mødet den 8. april 2014 godkendt indgåelse af kontrakt med det vindende konsortium, som er et totalrådgiverteam bestående af Herzog og De Meuron, Basel Ltd. Og Vilhelm Lauritzen Arkitekter A/S med Rambøll UK, MOE ingeniører, Rambøll Management Consulting, Aecom og Viegand Maagøe som underrådgiver.
- Regionsrådet godkendte på møde den 5. februar 2013 ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel og konkurrenceprogrammet for projektkonkurrencen.
- Regionsrådet besluttede på mødet den 25. september 2012, at der gennemføres en projektkonkurrence for Nyt Hospital Nordsjælland med efterfølgende udbud med forhandling.
- Regionsrådet besluttede ligeledes på mødet den 25. september 2012, at Nyt Hospital Nordsjælland placeres ved Overdrevsvejen i Hillerød. Be-

slutningen blev truffet på baggrund af redegørelsen for den gennemførte høring om placering og miljøvurdering.

- Regionsrådet besluttede på mødet den 1. februar 2011, at regionsrådet i samarbejde med Hillerød Kommune søger at realisere Hillerød Kommunes ønske om at placere Nyt Hospital Nordsjælland ved Overdrevsvejen

Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg

Kort om projektet

Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter flere delprojekter: Opførelse af et nyt somatisk akuthospital, en fælles laboratorie- og logistikbygning som nybyggeri, et nyt parkeringshus og overfladeparkering, etablering af to parkeringskældre, en ny psykiatribygning samt renovering af dele af de eksisterende bygninger til såvel somatik som psykiatri. Projektets samlede budget er på ca. 3,9 mia. kr. Hertil kommer et forventet låneoptag fra energilånepuljen til at opfylde bygningsklasse 2020.

Nyt Hospital Bispebjerg omfatter opførelse af et Akuthus på 68.500 m² samt renovering af ca. 32.000 m². Hospitalet skal varetage akutmodtagelse og elektive funktioner for hele planlægningsområde Byen inden for kirurgi og ortopædkirurgi samt funktioner inden for det medicinske område. I Akuthuset vil der være 593 senge. Dertil kommer 42 senge i de eksisterende bygninger, dvs. i alt 635 somatiske senge.

Der etableres en fælles laboratorie- og logistikbygning i nybyggeri på ca. 10.000 m², som skal betjene både somatiske som psykiatriske funktioner. Herudover gennemføres der en række mindre fælles projekter på matriklen, f.eks. opgradering af fælles forsyningsstruktur og fælles byggepladsledelse.

Der etableres 975 nye parkeringspladser, dels i nyt parkeringshus og dels ved overfladeparkering på matriklen samt i kældre ved forpladsen til akuthuset og ved psykiatriens nybyggeri.

Det psykiatriske projekt omfatter en udbygning og modernisering af rammerne for psykiatrien, idet Psykiatrisk Center København samles på Bispebjergmatriklen, hvor også Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center Bispebjerg er placeret.

Psykiatriprojektet omfatter opførelse af nybyggeri på ca. 22.500 m² og renovering af ca. 25.200 m² i eksisterende bygninger. I dette projekt etableres 200 sengestuer.

Ny Psykiatri Bispebjerg har et budget på 1,03 mia. kr., som finansieres via regionens investeringsbudget. I forbindelse med regionsrådets godkendelse af investeringsbevilling til forsyningsinfrastrukturen på Bispebjergmatriklen på

mødet den 17. juni 2014, blev den samlede ramme for Ny Psykiatri Bispebjerg forhøjet med 8,1 mio. kr. (2014 p/l).

Bygherrerådgiver for Akuthuset: Drees & Sommer Nordic.

Totalrådgiver for Akuthuset: KHR Arkitekter A/S, WHR Architects Europe og Arup Denmark.

Bygherrerådgiver for nybyggeri og ombygning af psykiatrien: Moe & Brødsgaard A/S med Brunsgaard+Laursen ApS og Mtre ApS som underrådgivere.

Totalrådgiver for nybyggeri og ombygning af psykiatrien: Friis & Moltke A/S og PLH Arkitekter A/S med underrådgiverne Søren Jensen A/S, SINTEF A/S og Møller og Grønborg A/S.

Status og nyere politiske beslutninger

Byggeprogram og dispositionsforslag for Akuthusprojektet er udarbejdet parallelt i løbet af 2016. Dispositionsforslaget forelægges for regionsrådet den 13. december 2016 (på samme møde som nærværende statussag) med byggeprogrammet som bilag. Ud over mødesagen vedlægges der et bygherrenotat, som indeholder projektets overvejelser om dimensionering af sengekapacitet og ambulatorier samt et forslag om omfordeling af midler fra renovering til nybyggeri.

I forhold til den verserende klagesag, hvor Bispebjerg Hospital har modtaget klager over resultatet af evalueringsprocessen fra de to øvrige teams i projektkonkurrencen, afventes fortsat Klagenævnets kendelse i sagen.

Akuthuset opføres i flere faser, og den planlagte indflytning i det fuldt færdige akuthus er medio 2023. Der arbejdes løbende på at optimere tidsplanen.

For logistik- og laboratoriebygningen er der gennemført et genudbud, idet der ved licitationen i januar 2016 var for få bud. Genudbuddet er afsluttet, og der blev underskrevet kontrakt med Per Aarsleff den 19. august 2016. Byggepladsen er ovedækket, og fundamentbyggeriet er igangsat. Bygningen forventes ibrugtaget i sommeren 2018. Der er en samlet forsinkelse på projektet på ca. to år i forhold til den oprindelige tidsplan fra tilsagnstidspunktet i 2013. Der er siden 2013 ad flere omgange blevet foretaget konkretiseringer af de samlede byggeplaner på matriklen, hvor opstarten af logistik- og laboratoriebygningen er blevet udskudt. Desuden medvirker genudbuddet til forsinkelsen. Forsinkelsen har ikke betydning for driften af det øvrige hospital.

Opførelsen af P-huset er afsluttet, og P-huset blev ibrugtaget i november 2015. En del af arealet i P-husets stueetage har været udbudt som byggeret til etablering af dagligvarebutik. På forretningsudvalgsmødet den 4. oktober 2016 blev meddelelse om endelig vinder af byggeretten forelagt. Det forventes, at dagligvarebutikken åbner i løbet af 2017.

Dispositionsforslaget for Ny Psykiatri Bispebjerg er udarbejdet og forelægges til regionsrådets godkendelse på samme møde som nærværende mødesag. Projektet ibrugtages i etaper i perioden medio 2021 – primo 2023. Tidsplanen forventes overholdt.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Sag om udbud af byggeret i P-hus til dagligvarebutik er forelagt for regionsrådet den 8. marts 2016.
- Valg af endelig vinder af Ny Psykiatri Bispebjerg projektkonkurrencen blev forelagt for regionsrådet den 2. februar 2016.
- Investeringsbevilling til køle- og nødstrømsanlæg på den samlede Bispebjergmatrikel blev forelagt for regionsrådet den 15. december 2015.
- Valg af endelig vinder for Akuthuset blev forelagt for regionsrådet den 15. september 2015.
- Tre ligeværdige vindere af projektkonkurrencens 1. fase vedr. Ny Psykiatri Bispebjerg blev forelagt for regionsrådet den 16. december 2014.
- Tre ligeværdige vindere af projektkonkurrencens 1. fase vedr. Akuthuset blev forelagt for regionsrådet den 16. december 2014.
- Projektforslaget for Laboratorie- og Logistikbygningen blev godkendt af regionsrådet den 12. august 2014.
- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har i februar 2014 givet endeligt tilsagn om medfinansiering fra Kvalitetsfonden til Nyt Hospital Bispebjerg.
- Konkurrencematerialet for det somatiske nybyggeri (Akuthus) blev godkendt på regionsrådsmøde den 8. april 2014 og herefter udsendt til de prækvalificerede rådgiverteams. På mødet i regionsrådet blev nedsat en bedømmelseskomité for konkurrencen.
- I april 2014 godkendte regionsrådet dispositionsforslag for laboratorie- og logistikbygningen.
- Den 29. oktober 2013 godkendte regionsrådet bedømmelseskriterier for projektkonkurrencerne for nybyggeriet for hhv. Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg.
- Regionsrådet godkendte på mødet den 11. december 2012 endelig ansøgning til regeringens ekspertpanel.

Nyt Hospital Glostrup

Kort om projektet

Projektet på Glostrup Hospital er finansieret af regionens investeringsbudget. Det er på grund af projektets størrelse og kompleksitet besluttet, at projektet organisatorisk håndteres efter de samme retningslinjer som kvalitetsfundsbyggerierne.

Projektet omfatter etablering af et nyt neurorehabiliteringshus med 125 senge på Glostrup Hospital. Bygningen skal understøtte en samling af regionens specialiserede neurorehabilitering. Foruden neurorehabiliteringshuset omfatter projektet også et parkeringshus med fokus på bæredygtighed og plads til 483 parkeringspladser.

Projektets samlede bygningsanlæg udgør 25.000 m² og har et samlet budget med parkeringshus på ca. 796 mio. kr.

Bygherrerådgiver: Rambøll, Friis & Moltke og Brunsgaard+Laursen

Totalrådgiver: AART Architects og Nordic – office of Architecture med underrådgiverne ALECTIA, Marianne Levinsen Landskab, Harde Larsen Rådgivende Ingeniører, Buro Happold ApS og Hospitalitet A/S

Status og nyere politiske beslutninger

Projektet har siden regionsråds godkendelsen af projektforslaget i august 2016 arbejdet med hovedprojektering og myndighedsgodkendelse. Projektforslaget viste, at projektet er under økonomisk pres, og der har været arbejdet på at finde muligheder for tilpasninger og gode funktionelle løsninger. Den principielle tvist, der var opstået med totalrådgiver, og som er beskrevet i mødesag med forelæggelse af projektforslag på regionsrådsmødet den 16. august 2016, er afklaret ved forlig.

For at sikre overholdelse af budgettet ved den forestående licitation bliver der arbejdet med change request listens indhold – med særligt fokus på anvendelse af midler til bygningsintegreret kunst. Der arbejdes desuden på løsninger ved et eventuelt ugunstigt licitationsresultat, herunder at gennemføre et sideordnet udbud med råhusetage og derved mulighed for trinvis ibrugtagning. Licitation forventes afholdt i maj 2017.

Ibrugtagning af selve bygningen forventes at blive efteråret 2020, svarende til en forsinkelse på ca. 9 måneder. Forsinkelsen skyldes, at der i samarbejde med klinikken er blevet arbejdet indgående med at komprimere bygningen. Derudover er ændringer i EU's udbudslovgivning og usikkerhed i forhold til markedssituationen i entreprenørbranchen blevet indarbejdet i tidsplanen.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet har på møde d. 8. marts 2016 godkendt at forhøje leasingrammen for de to OPP-projekter.

- Regionsrådet har den 16. december 2014 godkendt kombineret byggeprogram/dispositionsforslag.
- Regionsrådet har i marts 2014 godkendt OPP for tekniske anlæg med reduktion af budget som følge.
- Regionsrådet blev på mødet i december i 2013 orienteret om den endelige vinder af projektkonkurrencen og godkendte, at der efterfølgende kunne indgås kontrakt med vinderen om totalrådgivning.
- Sundhedsstyrelsens nye forløbsprogram for rehabilitering af patienter med hjerneskade medfører, at den specialiserede neurorehabilitering samles på Glostrup Hospital. Regionsrådet har på mødet den 18. juni 2013 godkendt, at kapaciteten derfor udvides med 22 senge, at budgettet for det samlede projekt udvides med 128 mio. kr., og at den eksisterende investeringsbevilling til udførelse af parkeringshus, kølecentral og nødstrømsanlæg forhøjes med 7,2 mio. kr.
- Regionsrådet har på mødet den 11. december 2012 godkendt konkurrenceprogrammet samt styringsmanualen for projektet, herunder en række principielle ændringer i paradigmet for styringsmanualen, der danner grundlag for alle kvalitetsfondsbyggerier.
- Regionsrådet har på mødet den 21. august 2012 godkendt tildelingskriterier og investeringsbevillinger til udførelse af P-huset og de tekniske anlæg samt til bygherrerådgivning og gennemførelse af projektkonkurrencen for neurorehabiliteringshuset.

Arbejdet i de politiske følgegrupper

For hvert af de store hospitalsbyggerier er der nedsat en politisk følgegruppe. Følgegruppen følger realiseringen af det nye byggeri og orienteres om projektets fremdrift, lige som følgegruppen deltager i idéudvekslingen omkring projektet og drøfter projektets faseskift mv., herunder forud for forelæggelser for forretningsudvalg og regionsråd. Herudover forelægges andre væsentlige spørgsmål den politiske følgegruppe forud for forelæggelse i forretningsudvalg og regionsråd. Følgegruppen overvåger, at beslutninger truffet i regionsrådet og retningslinjer for projektet følges.

Oversigten nedenfor viser mødeaktiviteten i de politiske følgegrupper i andet halvår 2016 samt hvilke emner, der har været/vil blive behandlet i de politiske følgegrupper:

Projekt	Møder i 2. halvår 2016	Emner
Det Nye Rigshospital, inkl. sterilcentral	30. november	Konflikten med NCC
Hospital for Børn,	19. august	Overordnet introduktions-

Unge og Fødende		møde om status og videre forløb
Nyt Hospital Herlev, inkl. sterilcentral og Steno Diabetes Center Copenhagen	25. oktober	Introduktion til SDCC projektet og SDCC byggeprojektet som forberedelse til bedømmelseskomitéen for SDCC byggeprojektet
Nyt Hospital Hvidovre	15. december	Generel orientering
Ny Retspsykiatri Sct. Hans	22. september	Præsentation af udkast til projektforslag samt generel status for fremdriften i projektet
Nyt Hospital Nordsjælland	2. november	Generel status på fremdrift i projektet, herunder arbejdet med udarbejdelse af projektforslag, strategi for anvendelse af kunstpulje, samarbejde med Hillerød Kommune og forhandling med lodsejere på byggegrunden.
Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg	3. oktober (temamøde)	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af mock-up sengestue til Akuthuset • Indretning af Akutmodtagelse i Akuthuset ift. senge, lejer og stole mv. • Kunststrategi og handlingsplan
	28. oktober (besøg på Psykiatrisk Center Ballerup)	Forevisning af et nyt psykiatrisk afsnit – herunder sengestuer, aktivitetsrum mv.
	17. november	<ul style="list-style-type: none"> • Akuthuset: Forelæggelse af dispositionsforslag, byggeprogram samt bygherrenotat som bilag. • Psykiatrien: Forelæggelse af dispositionsforslag. • Økonomi samt Change Request
Nyt Hospital Glostrup	12. august (besøg på Glostrup Hospital)	Introduktion til forskningsprojektet om døgnrytmelys' betydning for neurorehabiliteringsforløbet samt besøg på afdelingen med døgnrytmelys.
	Ved årsskiftet	<ul style="list-style-type: none"> • Bygningsintegreret kunst

	2016/2017	og change requests. <ul style="list-style-type: none"> • Status for projektet, herunder økonomi. • Præsentation af de nyeste forskningsresultater ift. døgnrytmelys.
--	-----------	--

Videndeling på tværs af byggeprojekterne

Både nationalt og regionalt er der et stort fokus på dele viden mellem byggeprojekterne, således at de projekter, der ikke er så fremskredne, kan lære af erfaringerne fra de projekter, der er længere fremme. I Region Hovedstaden har der siden 2012 været etableret et projektchefforum, der mødes ca. otte gange årligt, og hvor videndeling om projekternes aktuelle status og udfordringer er et fast punkt på dagsordenen. I dette forum drøftes også andre tværgående problemstillinger med betydning for projekterne. I 2016 har projektchefforum bl.a. drøftet principper og beslutningsstruktur for håndtering af IT- og medicosager for byggerierne, klimavenlig beton, byggerådgivning vedr. hygiejneforhold, strategi for fastsættelse af reserveniveau, pilotprojekt om Task Management projekt om opgavestyring for portørkorps samt etablering og finansiering af fælles distribueret antennesystem.

Endvidere har dette forum fået en række orienteringer om Rigsrevisionens og Sundheds- og Ældreministeriets tiltag med henblik på at følge hospitalsbyggeriernes arbejde med specifikke indsatser, fx effektiviseringsgevinster, samt om nye retningslinjer og ny lovgivning. I forbindelse med den nye udbudslovs ikrafttræden blev der endvidere afholdt et temamøde for byggeprojekterne, hvor en repræsentant fra Kammeradvokaten gennemgik den nye udbudslov.

Derudover har der på tværs af projekterne været nedsat to arbejdsgrupper, der har beskæftiget sig med håndtering af hhv. hospitalsflytteudgifter og apparaturinvesteringer i relation til byggerierne. Der har været repræsentanter fra de fleste hospitaler i arbejdsgrupperne, og afrapporteringerne fra de to arbejdsgrupper har ligeledes været drøftet i projektchefforum.

På nationalt niveau er der også en række tiltag, der understøtter videndeling mellem byggeprojekterne på tværs af regionerne. Der er bl.a. nedsat en styregruppe for godt sygehusbyggeri med Region Hovedstadens direktør som formand samt en kontaktgruppe for sygehusinvesteringer, der mødes jævnligt og udveksler erfaringer om byggeprojekterne. Endvidere holder kontaktgruppen 3-4 gange årligt møde med Sundheds- og Ældreministeriet, og ved behov mødes kontaktgruppen også med Rigsrevisionen. Én gang årligt afholder regionerne og Danske Regioner arrangementet Netværksdage, hvor ca. 250 personer fra regionerne og hospitalerne mødes og udveksler viden og erfaringer fra byggeprojekterne. Endvidere er der nedsat en række netværksgrupper,

hvor medarbejdere mødes og drøfter håndteringen af konkrete problemstillinger i relation til byggerierne – fx risikostyring og økonomistyring.

I de seneste år er det hvert år aftalt i Økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner, at der årligt udarbejdes en oversigt over de videndelingsinitiativer, der er igangsat eller afsluttet, og hvor der redegøres for resultaterne af videndelingsaktiviteterne. Også for 2016 vil der blive udarbejdet en sådan oversigt, der nærmere redegør for videndelingsaktiviteterne.